

NVE

Begrunnelse for vedtak

Søknad om vannuttak og regulering av Storvatnet i Oldevassdraget

Ørland kommune i Trøndelag fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Olden Oppdrettsanlegg AS
Referanse	201909650-34
Dato	11.03.2026
Ansvarlig	Silje Aakre Solheim
Saksbehandler	Thomas Haugland

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Innhold

Søknad	1
Høring og distriktsbehandling	4
NVEs vurdering	13
NVEs konklusjon	20
Vedlegg	21

Sammendrag

NVE avslår søknad om tillatelse til vannuttak og regulering av Storvatnet

Olden Oppdrettsanlegg AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til vannuttak og regulering av Storvatnet til produksjon av settefisk. Anlegget har i dag tillatelse til å produsere 2 mill. smolt og det planlegges nå for å øke produksjonen til 5 mill. smolt per år. Ny produksjon vil basere seg på gjennomstrømming og gjenbruk av vann med CO₂-lufting. Planlagt vannuttak fra Storvatnet er i maksimalt inntil 12 m³/min (200 l/s). Samlet uttak over året er 6,31 mill. m³. Storvatnet er planlagt regulert med 1 meter mellom LRV kote 60 og HRV kote 61. Det er foreslått minstevannføring fra Storvatnet på 130 l/s. Det er planlagt et ca. 3000 m langt nedgravd rør på Ø 315 mm mellom Storvatnet og settefiskanlegget.

Hva mener høringspartene om tiltaket?

Ørland kommune uttaler at de er positive på grunn av næringsutvikling, men er opptatt av at det slippes tilstrekkelig minstevannføring fra Storvatnet. De informerer om at 200 l/s er kommunens drikkevannsbehov og at Storvatnet er en aktuell ny reservevannkilde for kommunen.

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler at de fraråder å gi konsesjon til tiltaket og begrunner det med tiltakets forhold til vannforskriften og naturmangfoldloven, påvirkning på anadrom fisk, storørret, ål, elvemusling, terrestrisk miljø og hensynet til verna vassdrag. **Trøndelag**

fylkeskommune mener oppdemming og uttak av vann fra Storvatnet vil øke risikoen for at de målene som er satt i regional vannforvaltningsplan ikke oppnås. **Miljødirektoratet** fraråder å gi konsesjon til tiltaket. De mener bestandsutviklingen for elvemusling er dårlig, at kunnskapsgrunnlaget for elvemusling ikke er tilstrekkelig og at det må utarbeides konsekvensutredning for elvemusling. **Sametinget** uttaler at utbygging av vindkraftanlegg på Storheia har hatt store negative virkninger på reindriften i området og at de områdene som er igjen derfor har fått større verdi. De mener NVE må se på virkningene av vindparken og dette tiltaket samlet. **Mattilsynet** skriver at det må tas hensyn til at Storvatnet allerede i dag er drikkevannskilde. **Fosen Naturvernforening** og **Rutt Helene Olden Skauge/Ola Skauge** er imot tiltaket og mener tiltaket vil få store konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold knyttet til vassdraget.

Hvorfor gir NVE tillatelse/avslag?

NVE har vurdert og behandlet søknaden om konsesjon til vassdragstiltak etter bestemmelsene i vannressursloven jf. § 8 og § 35. NVE vurderer at det er svært store naturverdier i området, og at de tekniske terrenginngrepene og vannuttaket vil få store konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv. Dette er verdier som er viktig for vernegrunnlaget i Oldelva.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vannuttak og regulering av Storvatnet vil påvirke naturlig vannstand i Storvatnet og vannføring i vassdraget nedstrøms. NVE vurderer at dette vil påvirke anadrom fisk, ål, elvemusling, storørret og virke skjemmende for landskapet og utøvelsen av friluftsliv.

NVE vurderer at tiltaket vil påvirke verneverdiene i vassdraget negativt og dermed være i strid med vannressursloven § 35 nr. 5. NVE mener at verneverdiene for Oldelva taler imot at det gis konsesjon etter vannressursloven jf. vannressursloven § 8 og § 35 nr. 5 til de omsøkte vassdragsanleggene og vassdragstiltakene.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Olden Oppdrettsanlegg AS, datert 8.10.2020:

«Olden Oppdrettsanlegg AS planlegger utvidelse ved sitt settefiskanlegg fra nåværende ramme på 2 mill. til produksjon av 5 mill. sjødyktig settefisk, med etablering av ny avdeling med store kar med gjenbruk av vann ved CO₂-lufting. Selskapet har konsesjon fra NVE fra 15. oktober 2012 for uttak av vann fra Søvatnet (innsjø nr. 36878) i Oldevassdraget, men søker nå om også å benytte Storvatnet (innsjø nr. 668) som magasin for anlegget.

Gjeldende konsesjon fra 2012:

- *Uttak av inntil 0,133 m³/s fra Søvatnet.*
- *Regulere Søvatnet mellom LRV = 41,3 moh. og HRV = 42,5 moh.*
- *Slipp av minstevannføring på 0,03 m³/s fra Søvatnet.*

Det søkes etter vannressursloven, jf. § 8, om utvidet tillatelsen til også å:

- *Ta ut maksimalt og inntil 0,2 m³/s fra Storvatnet hele året.*
- *Regulere Storvatnet 1 m mellom NV = LRV = 60 moh. og HRV = 61 moh.*
- *Slippe minstevannføring på 0,13 m³/s fra Storvatnet.*

Nåværende konsesjon gir mulighet et uttak på inntil 0,133 m³/s, og med omsøkt nytt uttak av vann fra Storvatnet, vil en ha tilstrekkelige vannmengder til den aktuelle utvidelsen og framtidig videre utvikling av anlegget.»

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Hoveddata for vannuttak og regulering av Storvatnet

TILSIG**Storvatnet**

Nedbørfelt	km ²	21,8
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	39,1
Spesifikk avrenning	l/(s · km ²)	56,9
Middelvannføring	l/s	1240
Alminnelig lavvannføring	l/s	130
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	130
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	180

SETTEFISKANLEGGET

Inntak	moh.	60
Avløp	moh.	0
Lengde på berørt elvestrekning	km	4,1
Lengde på vannledning	m.	3000
Antall rør vannledningen består av	stk.	1
Vannledning, diameter	mm.	315
Total maksimal kapasitet på rør	l/s	200
Gjennomsnittlig vannuttak	l/s	200
Maksimalt vannuttak	l/s	200
Planlagt minstevannføring	l/s	130
Maksimalt antall smolt/fisk	stk.	5 mill. *

MAGASIN Storvatnet

Magasinvolument	mill. m ³	1,5
HRV	moh.	61
LRV	moh.	60

*Økning fra 2mill. settefisk.

Om søker

Olden Oppdrettsanlegg AS sin lokalitet Olden har hatt konsesjon for produksjon av settefisk siden 12. mai 1985. Anlegget har siden desember 2013 hatt konsesjon på produksjon av 2 mill. sjødyktig settefisk. Olden Oppdrettsanlegg AS er et datterselskap av Oldenselskapene AS som inngår i et konsern hvor morselskapet er Agaqua AS. Agaqua AS eies i sin helhet av Arne Geirulv.

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Beskrivelse av området

Olden Oppdrettsanlegg AS sitt anlegg på Olden ligger ved Oldbukta vest på Fosenhalvøya i Ørland kommune i Trøndelag fylke. Lokaliteten har i dag sitt uttak av vann fra Søvatnet i Oldevassdraget, men planlegger nå nytt inntak i Storvatnet i samme vassdrag. Storvatnet er magasin for et privat drikkevannsanlegg med 67 abonnenter og tar ut ca. 35 l/min gjennom en Ø 250 mm vannledning. Storvatnet ligger i et område med hovedsakelig skog og snaufjell uten noe dyrket mark eller bebyggelse.

Teknisk plan

Olden Oppdrettsanlegg har i dag tillatelse til å produsere 2 mill. smolt og ønsker nå å utvide produksjonen til 5 mill. smolt per år. Økt smoltproduksjon vil gi et tilsvarende økt vannbehov gjennom året. Det er ikke planlagt å ta i bruk nyere RAS-teknologi. Ny produksjon vil basere seg på gjennomstrømming og gjenbruk av vann med CO₂-lufting. Det er planlagt dam og regulering av Storvatnet hvor det skal etableres vanninntak og vannledning på ca. 3 km ned til settefiskanlegget.

Bruk av vann og vannbesparende tiltak

Anlegget har i dag en kombinasjon av gjennomstrømming og gjenbruk av vann. Dagens anlegg har tillatelse til et uttak på inntil 8 m³/min (133 l/s), og vannforbruk er på ca. 7 m³/min (117 l/s). Planlagt utvidelse av produksjonen vil gi et økt vannbehov på 12 m³/min (200 l/s). Vannbehovet vil være størst fra desember til juli hvor smolten er størst. Utover sommeren og høsten vil vannbehovet reduseres til omtrent halvparten av omsøkt mengde. Ny produksjonsavdeling og økning av smoltproduksjon er planlagt basert på gjennomstrømming av vann og gjenbruk av vann med CO₂-lufting. Det er derfor planlagt for et jevnt uttak over året på 200 l/s.

Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Figur 1. Planlagt månedlig vannuttak fra Storvatnet.

Regulering

Det er planlagt regulering av Storvatnet med én meter mellom LRV kote 60 og HRV kote 61. Det er noe usikkerhet knyttet til kotehøyder og korrekte koter vil derfor innmåles.

Overføring

Det er ikke planlagt noen overføring av vann.

Inntak

Fra dammen vil inntaksledningen bli lagt ut til en bøye som sikrer at en har kontroll med inntakets dybde.

Vannvei

Det er planlagt en ca. 3000 m lang nedgravd rørledning på Ø 315 mm mellom Storvatnet og settefiskanlegget. Fra Storvatnet og til Storvasstjørna vil ledningen graves ned i løsmasser eller langs kanten av utløpselva. Ledningen vil følge en trase hvor den vil graves ned i innmark, veigrøft, eksisterende spor/skogsvei og løsmasser. Ledningen vil også krysse Melvatnet og Storvasstjørna

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

hvor den er planlagt loddet ned. Vannledningen er planlagt å krysse Kvennvasselve ved at den graves ned i elvebunnen før den videre graves ned i grøft sør for Melvassveien. Se vedlagt kart.

Veier

Det er ikke planlagt nye veier i forbindelse med tiltaket.

Arealbruk

Magasinering av vann i Storvatnet vil kreve maksimalt 28 000 m².

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Settefiskanlegget er etablert i et område som i kommuneplanens arealdel er avsatt til akvakultur. Området hvor ny produksjonsavdeling er planlagt etablert er i dag avsatt til småbåthavn med tilstøtende havn. Det planlegges for en endring av arealbruk ved rullering av kommuneplanen. Areal hvor det er planlagt dam i Storvatnet og vannledning til settefiskanlegget er avsatt til LNF-område.

Verneplan for vassdrag

Oldevassdraget er vernet gjennom Verneplan II for vassdrag (1980). Vernegrunnlaget er vassdragets elver og mange vann som er sentrale deler av landskapet. Vannfauna inngår som en viktig del av naturmangfoldet. Den storslagne naturen gjør området spesielt egnet for friluftsliv. Verneinteressene i området er særlig konsentrert om sportsfiske og friluftsliv.

Nasjonale laksevassdrag

Oldevassdraget er ikke et nasjonalt laksevassdrag, men Oldelva har sitt utløp i en nasjonal laksefjord, Åfjorden.

Andre verneområder

Søvatnet og Storvatnet grenser til Hildremsvatnet naturreservat som utgjør den øvre delen av Oldevassdraget. Verneforskriften av 17.12.2018 beskriver verneformålet som:

«Formålet med naturreservatet er å bevare et stort og variert skogområde med eldre og lite påvirket skog som med sitt store innslag av kystgranskog og med en rik og verdifull lavflora som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.».

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 19.8.2021 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Statsforvalteren, fylkeskommunen og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider www.nve.no/8388/V.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Ørland kommune uttaler i brev av 28.1.2021 at de er positive på grunn av næringsutvikling, men er opptatt av å sikre at det slippes tilstrekkelig minstevannføring fra Storvatnet. De informerer også om at Storvatnet er aktuell som ny reservevannkilde for kommunen. Saken ble behandlet i Planutvalget 26.1.2021:

«...

Oppsummering

Omsøkt vannuttak og regulering vil påvirke Ørland kommunes arbeid med å finne reservevannkilde. Som Olden Oppdrettsanlegg AS selv påpeker, er de avhengig av kontinuerlig vanntilførsel. Fremtidige konsesjonssøknader knyttet til energi- og vannlevering til andre bedrifter kan også påvirkes. Sett ut ifra et samlet behov for kommunens og næringslivets behov for energi- og vannlevering kan det være en fordel å utsette at det gis konsesjonstillatelse. Dette gjelder spesielt i forhold til behov for reservevannforsyning som er forespeilet utredet i løpet av 2021. Samtidig vil det stadig oppstå nye behov og næringsutvikling vil stoppe opp om en alltid skal vente på en overordnet plan for å ta hensyn til potensielt nye behov. Basert på at søknaden til Olden Oppdrettsanlegg AS støtter opp under kommunens målsetning om næringsutvikling i hele kommunen og kommunens satsing på blå næring, anbefales det at det gis konsesjon.

Risikoen knyttet til minstevannføring og påvirkning på anadrom fisk bør vurderes grundig av andre myndigheter før det evt. gis konsesjon. Omsøkt vannuttak må ses i sammenheng med eksisterende utfordringer i Oldevassdraget. Det bør vurderes om det er behov for klimafremskrivning for å evaluere fremtidig minstevannføring. Olden Oppdrettsanlegg AS bør gjennomfører tiltak i Søvatnet (som beskrevet i rapporten av NINA) før det eventuelt gis tillatelse til vannuttak i Storvatnet. Ved konsesjonen må det etableres et system som sikrer minstevannføring i Nyvassdalselva, og dette bør sees i sammenheng med behov for tiltak for å sikre minstevannføring i Søvassbekken.»

Etter befarung av tiltaket 19.8.2021 uttalte kommunen i brev av 17.9.2021 at de er positive til tiltaket av hensyn til utvikling i kommunen, så lenge utnyttelse av naturressursene gjøres på en bærekraftig måte og med moderne teknologi og kunnskap. De uttaler videre at:

«...

Når det gjelder Olden oppdrettsanlegg mener vi at bedriften må gis konsesjon for uttak av vann basert på end del forutsetninger:

- *Sikkerhet for at minstevannføring opprettholdes i tørre perioder: Ved lav vannstand/mangel på vann, må minstevannføring prioriteres.*
- *Kontinuerlig loggføring av vannuttak, som tilgjengeliggjøres for offentligheten.*

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

- *Minimere nedslamming under arbeidet, spesielt i områdene oppstrøms forekomstene av elvemusling.*
- *Anleggsarbeidet i vassdraget bør fortrinnsvis gjennomføres i juni-september, med hensyn til fisk (etter klekking av rogn og før ny gyting).*
- *Vi forutsetter at dammen blir utformet slik at fiskevandring ivaretas, ved f.eks. en form for laksetrapp.*

...»

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler i brev av 22.1.2021 at de fraråder å gi konsesjon til tiltaket og begrunner det med tiltakets forhold til vannforskriften og naturmangfoldloven, og påvirkning på anadrom fisk, storørret, ål, elvemusling, terrestrisk miljø og verna vassdrag. De konkluderer med følgende i deres uttalelse:

«...

Statsforvalteren fraråder å gi tillatelse til omsøkte vannuttak og regulering av Storvatnet (Ørland kommune) på bakgrunn av påvirkning på viktige naturverdier. Dette gjelder påvirkningen på anadrome fiskearter, elvemusling, ål og verneverdier i verna vassdrag i tillegg til kunnskapsmangel på områdene elvemusling, rovfugl og storaure. Statsforvalteren varsler klage på en eventuell tillatelse.»

Trøndelag fylkeskommune uttaler i brev av 26.1.2021 at de vurderer det som liten risiko for konflikt med automatisk fredete kulturminner. De viser til at vannforekomst Oldelva har mål om god økologisk tilstand i perioden 2021-2027. De mener oppdemming og uttak av vann fra Storvatnet vil øke risikoen for å ikke kunne oppnå de mål som er satt i regional vannforvaltningsplan og at manglende måloppnåelse vil utløse krav til kompensierende tiltak.

Miljødirektoratet uttaler i brev av 19.1.2021 at de fraråder å gi konsesjon til tiltaket. De mener bestandsutviklingen for elvemusling er dårlig. De vurderer at kunnskapsgrunnlaget for elvemusling ikke er tilstrekkelig og at det derfor må utarbeides konsekvensutredning for elvemusling. De henviser til at det er utført DNA-analyse av Melvasselva og Nyvassdalselva (2020) hvor resultatet er at det er elvemusling i Melvasselva, og usikkerhet knyttet til om det er elvemusling i Nyvassdalselva. Det skal tas nye prøver av Nyvassdalselva i 2021. NVE viser her til konklusjon i uttalelsen:

«...

Konklusjon

I den nasjonale handlingsplanen for elvemusling som gjelder for perioden 2018 – 2028 er det bl.a. et overordnet mål at alle nåværende naturlige populasjoner skal opprettholdes og sikres en tilfredsstillende rekruttering.

Resultatene fra den nasjonale overvåkingen har vist at bestanden av elvemusling i Oldelva ser ut til å ha hatt en negativ utvikling de senere år og kan, på grunn av redusert rekruttering, være på

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

vippepunktet med tanke på å opprettholde en bærekraftig bestand på sikt. Kunnskapen om elvemusling som er lagt til grunn for vurderingene i søknaden (Jørgensen & Halvorsen 2011), gjenspeiler med andre ord ikke situasjonen for arten i dag og vurderingene av mulige negative effekter for arten er mangelfullt belyst.

Miljødirektoratet mener at siden bestanden i dag har en negativ utvikling og kan være på et vippepunkt, så må man være spesielt varsom med å etablere nye inngrep som kan forverre situasjonen for arten. Elvemuslingen er på verdensbasis en truet art og en ansvarsart for Norge som det brukes store offentlige ressurser for å ivareta. Som del av det nasjonale overvåkingsprogrammet har bestanden i Oldenvassdraget i tillegg en spesiell forvaltningsverdi.

Direktoratet mener derfor det må gjennomføres en ny faglig konsekvensvurdering for elvemusling, som baserer seg på ny oppdatert kunnskap om artens utvikling i vassdraget, før man tar endelig stilling til en eventuell konsesjon for regulering av Storvatnet.»

Sametinget uttaler i epost av 13.1.2021 at utbygging av vindkraftanlegg på Storheia har hatt store negative virkninger for reindriften i området og at de områdene som er igjen har fått større verdi for reindriften. De mener NVE må se på virkningene av vindparken og dette tiltaket samlet.

Mattilsynet uttaler i brev av 16.12.2020 at det må tas hensyn til at Storvatnet allerede i dag er drikkevannskilde og at det utøves forsiktighet når dammen bygges på grunn av fare for forurensning.

Fosen Naturvernforening uttaler i brev av 9.1.2021 at de fraråder uttak av vann og regulering av Storvatnet. De viser til at tiltaket vil skade biologisk mangfold som ål, elvemusling, fossefall, storlom og strandsnipe og at inngrepet strider mot EUs vanndirektiv og vannforskriften. De henviser til at tiltaket er planlagt i et verna vassdrag og at området er viktig for friluftsliv og sportsfiske. De er kritiske til foreslått minstevannføring og mener minstevannføring bør være minst 186 l/s, tilsvarende 15 % av årlig middelvannføring. De mener settefiskanlegget bør vurdere bruk av RAS-teknologi fremfor gjennomstrømming av vann.

Rutt Helene Olden Skaug og **Ola Skaug** uttaler i brev av 10.1.2021 at de er imot tiltaket og at:

«...

For oss som nærmeste nabo til settefiskanlegget, vil økt vannforbruk og utvidelse av produksjonskapasiteten medføre et spekter av økte ulemper. Disse ulempene vil – eventuelt – være en direkte konsekvens av økt uttak av industrivatn fra Oldenvassdraget. Økt produksjon gir økt arealbruk, mere støy og lukt, mere trafikk til lands og til vanns m.m.»

Søker sine kommentarer til høringsuttaalelsene

Ørland kommune

Søker ser bare fordeler med at kommunen planlegger å bruke Storvatnet som lokal kommunal hovedvannkilde. De mener ny kommunal vannledning kan legges samtidig som vannledning til settefiskanlegg og at det bør vurderes om det er behov for en noe større dam og magasin uten at det gir for store virkninger for hydrologiske forhold og vassdraget nedstrøms.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Når det gjelder kommunens bekymring for om uttak av 16 % av middelvannføringen vil gå utover forholdene for laksens gyte- og oppvekstområder nedstrøms viser søker til at det blir små endringer i hydrologiske forhold. De viser også til at det i perioder med slipp av minstevannføring vil være større vannføring da enn i de naturlig tørreste periodene.

Statsforvalteren i Trøndelag

«...

Statsforvalteren viser til at «Vitenskapelig råd for lakseforvaltning» (VRL) har vurdert Nyvassdalselva oppe i Oldevassdraget til «dårlig», basert på kvalitetsparameteren fisk med bakgrunn i lakselusberegninger. Det medfører isolert sett ikke riktighet. VRL har vurdert Oldelvassdraget som helhet slik, ikke denne sidegreinen. Samtidig sier VRL i sin rapport 13 «Bestandsvise råd om beskatning av laks for perioden 2021-2025» og i sin rapport 15 «Status for norske laksebestander i 2020» at en for vassdraget har «mangelfulle opplysninger», men at «gytebestandsmålet er nådd med god margin i 2018».

Statsforvalteren ønsker også oppdatert om sjøaurebestanden, siden forsuring er moderat med verdier målt i 2019. Offentlig tilgjengelige data på miljødirektoratets «lakseregister» viser 22 fangete sjøaure hvorav 10 gjenutsatte i 2019. Dette er høyeste fangst på 10 år, selv om det er kvote på en fisk pr. fisker pr. dag, og fiske bare tillatt annenhver dag. Status for sjøaure i samme database er «reduisert», og fysiske inngrep og lakselus er de to avgjørende faktorene for denne tilstanden. Lakselus er forhold utenfor vassdraget, men situasjonen skal vektles sammen med øvrige påvirkninger for diskusjon av «samlet virkning» etter naturmangfold-loven.

I Oldelva er økologisk tilstand satt til «dårlig» også med hensyn en nedgang i elvemuslingbestanden i vassdraget. Det pekes også på en trolig nedgang i sjøaurebestanden. Disse tilstandsbeskrivelsene i Vanndirektiv-databasen Vann-Nett er det Statsforvalteren som gjør, og søker vil påpeke at det ikke er påvist noen betydelig «nedgang» i elvemuslingbestanden mellom undersøkelsene fra 2011 og 2018 – se gjennomgang foran, men det er gjort bedre undersøkelser særlig med hensyn på funn av små muslinger i 2018.

Det er heller ikke vist noen nedgang i sjøaurebestanden, og VRL beskriver «mangelfulle opplysninger» og fangst av sjøaure i 2019 er altså høyere enn de foregående 10 årene ifølge offentlig statistikk. Ikke dermed sagt at tilstanden er «god», men altså heller ikke «nedgang».

...»

Søker kommenterer videre at det planlagte tiltaket ikke vil «ta vekk flomtoppene» eller «utlikne vannføring i ulike deler av året» slik Statsforvalteren hevder. De argumenterer for at vannføringen i hovedelven nedstrøms Melvasselva vil være 92 % av naturlig vannføring. De henviser også til beregninger som viser at det i 12 % av året, da det naturlig kan være særdeles lave vannføringer i hovedelva, vil bli høyere vannføring enn naturlig på grunn av minstevannføring fra Storvatnet. De mener derfor det blir liten endring i hydrologiske forhold i hovedvassdraget.

Søker kommenterer videre at Statsforvalteren sin bekymring om at endring i sedimenttransport og økt sedimentering og gjengroing kan endre gyte- og oppvekstforholdene for anadrome fiskearter i elva er ubegrunnet. De mener det er liten risiko for økt sedimentering fordi det ikke er løsmasser av

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

betydning langs elvestrekningen oppstrøms og at vannuttaket ikke vil påvirke de hydrologiske forhold i tilstrekkelig grad til å forsterke eller endre sedimenterende forhold.

Trøndelag fylkeskommune

«...»

Søker er innforstått med kravet om «minst god økologisk status» etter Vanndirektivet som ramme for den regionale vannforvaltningen. Det er derfor det er lagt så stor vekt på avbøtende tiltak som er omtalt i søknaden, slik som slipp av minstevannføring ved nedtappet magasin i Storvatnet og etablering av vandringsmulighet for både ål og ungfisk av ørret i dam ved utløp av Storvatnet. Med disse tiltak vurderer søker at tiltaket ikke vil gi negativ påvirkning på det biologiske mangfoldet eller samlet økologisk status i vassdragets ulike deler utover rammen for «god økologisk status».

Når det gjelder særskilt vurdering av forhold for anadrom fisk, storaure og elvemusling, vises til redegjørelse foran her.»

Miljødirektoratet

«...»

Søker deler Miljødirektoratets bekymring for elvemusling i Oldevassdraget. Det er i søknaden gjort rede for forekomst av elvemusling i vassdraget, og hvordan endring i vannføring kan ha eventuelle virkninger på bestanden. Ved undersøkelsene av elvemusling i 2011 ble det konkludert med at «det var en stor bestand med god rekruttering i Oldelva». De største forekomstene lå da nedstrøms samløp med Sørvassbekken.

Nye opplysninger

Etter at søknaden ble sendt inn første gang har det i juni 2019 kommet en ny undersøkelse av elvemuslingene i Oldelva. Bestanden inngår nå i nasjonal overvåking i regi av NINA, sist undersøkt i 2018 (NINA-rapport 1686). Direktoratets konklusjon om at de må gjennomføres en ny vurdering av bestanden på grunnlag av denne oppdaterte informasjon følger herved.

Det er i 2018 utført grundigere undersøkelser i vassdraget enn i 2011, men samlet vurdering av bestanden er fremdeles at det bare er levende elvemusling på den 1,8 km lange elvestrekningen nedenfor Hyllfossen, som er nedenfor samløp Melvasselva. Dette er den samme strekningen der det også tidligere er påvist elvemusling, både av NINA i 2009 og i 2011. Konklusjonen er at elvestrekningen fremdeles har gjennomgående høy tetthet av muslinger.

I 2018 ble det i tillegg målt elektrodepotensiale i sedimentet på to steder, og undersøkt muslingelarver på gjeller til ungfisk. Det ble overraskende bare funnet muslingelarver på ørret, og ingen larver på gjeller over Hyllfossen. Selv om laks var dominerende fiskeart, var det ikke muslingelarver på noen laksunger i Oldelva. Det ble videre funnet få tomme skall med 1,9 % av det totale antall skjell. Graving etter små muslinger på et par steder viste lavere antall små muslinger enn i 2011, og selv om mange av de større muslingene var gravide og det ble funnet

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

bra med larver på fiskegjeller, konkluderes det med at rekrutteringen er for lav til å opprettholde bestanden på lang sikt.

Det var en tydelig nedslamming av muslingene og elvebunnen, og marginale verdier for elektrodepotensial på 5-7 cm dyp her bekrefter dette. Beitedyr som går langs elvekanten og ut i elveløpet forårsaker betydelig terrengskade med erosjon, utrasing av masse og økt sedimenttransport som resultat.

I tillegg ble det i 2018 funnet skallrester fra minimum to individer på stasjon oppom Hyll-fossen og brua over Kvennaelva. Tomme skall skal også være rapportert i Nyvassdalselva ovenfor Melvatnet av H.B. Kolven, men dette er ikke stadfestet av NINA.

Vurdering av de nye opplysningene

De nye opplysningene fra 2018 medfører ikke endring i vår tidligere konklusjon om at planlagt fraføring av vann fra vassdraget vil ha noen særlig negativ virkning for elvemuslingen i vassdraget. Bestanden er fremdeles relativt stor, men det kan virke som om rekrutteringen de siste årene er redusert. Dette er organismer som lever lenge, så Miljødirektoratets konklusjon om at bestanden kan være på et vippepunkt er derfor sannsynligvis ikke en treffende beskrivelse, siden situasjonen ikke er akutt eller uopprettelig.

En bestands verdi vurderes ut fra kriterier og poeng fra NINA Fagrapport 037 fra 1999 (Larsen & Hartvigsen 1999), der forhold som bestandens størrelse, individtetthet, utbredelse i km, minste musling funnet og andel små muslinger. Bestanden i Oldelva oppnår 9 poeng, som gir høy verdi, der særlig størrelsen på de minste observerte (27 mm) tillegges stor vekt.

Søker er selvsagt enig i at man uansett må være spesielt varsom med å etablere nye inngrep som kan forverre situasjonen for elvemusling. Det omsøkte tiltaket vil medføre at 92 % av middelvannføringen i hovedelven nedstrøms samløp Melvasselva vil være intakt etter omsøkt uttak. I de 12 % av året da det naturlig kan være særdeles lave vannføringer i hovedelven, vil det etter gjennomført tiltak bli høyere vannføringer på grunn av slipp av minstevannføring fra Storvatnet (se figur under). Et begrenset vannuttak fra en sidegrein i vassdraget, vil i liten grad påvirke flomsituasjonen på strekningen med elvemusling i vassdraget (se egen vurdering under Statsforvalterens merknader nedenfor).

...

Bestandene av elvemusling i mange deler av landet er i sterk tilbakegang. Forgubbing grunnet manglende rekruttering er typisk for bestander i tilbakegang, og selv om bestandene synes å ha god kapasitet til å reprodusere, er det forholdene for de aller yngste muslingene som ofte er endret slik at de ikke overlever de første årene nede i elved sedimentene. Dette er også konklusjonen for muslingene i Oldelva, der nedslamming tydeligvis også gir dårligere forhold for de yngste nede i sedimentet.

Den dokumenterte nedslammingen av bunnen i områdene med musling skyldes høyst sannsynlig at beitedyr eller annen vassdragsnær aktivitet eroderer elvebankene og nærliggende områder, samt at det heller ikke kan utelukkes at anleggsarbeider i forbindelse med Storheia vindkraftanleggøverst i vassdraget kan ha bidratt.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Søker mener fremdeles at de hydrologiske forholdene på de nederste strekningene i Oldelva ikke vil bli forringet ved planlagt uttak, men tvert imot vil slipp av minstevannføring fra Storvatnet føre til høyere lavvannføringer i 12 % av tiden på disse strekningene og dermed mindre stillestående vann med sedimenterende forhold.

Samtidig vil tiltaket i liten grad endre på flomvannføringene i elven, noe som er viktig for å opprettholde evnen til å vaske vekk fine partikler som ellers kan slamme til elved sedimentet. Planlagt magasin ligger i en sidegrein til hovedvassdraget, og vannføring med de naturlige variasjoner i hovedelven forblir urørt. Dessuten vil det være flomoverløp fra planlagt magasin (se figur seinere), og selv et helt nedtappet magasin vil ved middelflom bli fylt opp i løpet av vel ett døgn, og det vil deretter være flomoverløp til vassdraget nedstrøms. Omsøkt vannuttak utgjør omtrent 0,5 % av middelflom på strekningene med elvemusling.

...

Søker er interessert i å bidra til å bedre kunnskapen omkring elvemuslingenes utbredelse og bestandsstatus i vassdraget, slik at det kan lages en plan for forvaltning av bestanden. Dette vil måtte omfatte forhold som påvirker både vannkvalitet og vertsbestander for muslingene. Dette er imidlertid ikke forhold som blir påvirket av omsøkte vannuttak, der de hydrologiske vurderingene viser at lavvannssituasjonene blir bedret og flomsituasjonene uendret.»

Sametinget

Søker kommenterer at de har gjort det en kan for å kartlegge hvorvidt det planlagte tiltaket kan få virkning for samiske- eller reindriftsinteressene i området. Det er innhentet uttalelse fra reindriftsforvaltningen hos Statsforvalteren, som konkluderer med at «tiltaket kan gjennomføres uten vesentlig belastning for reindriften, dersom det gjennomføres i samarbeider med reindriftsnæring på en slik måte at anleggstiden ikke kommer i konflikt med beitebruk».

Søker kommenterer videre at de forstår at det er ønskelig å vurdere de samlede konsekvenser av eksisterende og omsøkte tiltak i vassdraget, og dette er utførlig gjort rede for og at det ventes ingen sumvirkning med hensyn på utbyggingen av Storheia vindkraftverk.

Fosen naturvernforening

Søker kommenterer at:

«...»

Søker har respekt for den jobben Fosen Naturvernforening gjør, og er ikke uenig i mange av de generelle synspunkter som framføres. Søker har derfor utformet planlagte tiltak slik at det i minst mulig grad skal ha negativ påvirkning på både naturmiljø og utøvelsen av friluftsliv i disse nedre delene av vassdraget.»

Rutt Helene Olden Skaug og Ola Skaug

«Ruth og Ole Skaug bor i Skaun, men eier gnr. 68 brn. 24 ved sjøen nær oppdrettsanlegget. De var ikke opprinnelig tilskrevet som dirkete berørte naboer av omsøkte vassdragssak, siden det

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

ble benyttet en liste fra kommunen, der de ikke var med. Da de bad spesielt om å få tilsendt papirene, ble dette gjort umiddelbart.

Søker kan ikke se at uttak av mindre enn 8 % av vannføringen i vassdraget ved utløpet kan vurderes som «markant», og det vil i liten grad påvirke vassdragets representativitet som kystvassdrag nettopp fordi naturlig vannføring varierer så mye som det gjør både over kort tid og mellom år.

Gjennom året varierer naturlig middelvannføringen ved utløpet av Storvatnet mellom 0,5 og 2,5 m³/s, med flomtopper på hele 30 m³/s. Fra år til år varierer årsnedbør mellom 2/3 og 1,5 ganger normalen (se figur foran). Omsøkte reduksjon på under 8 % i vannføring ned mot sjøen vil ikke være merkbar for fisk.

Vassdragets vern er definert gjennom verneforskriften, og tiltaket er i søknaden vurdert til i liten grad å bli påvirket. Allerede utførte tiltak som Storheia vindkraftanlegg og forbud mot sildegarn i sjøen er imidlertid forhold som ikke påvirker det her omsøkte tiltak, heller ikke ved at det på noen måte inngår i «sumvirkninger» etter naturmangfoldloven.

Det planlagte tiltaket med en liten regulering av vannstand i Storvatnet og liten redusert vannføring i vassdraget nedstrøms vil ikke påvirke forekomster av kvikkleire i de nedre deler av vassdraget.»

Tilleggsopplysninger

Miljødirektoratet informerte 2.9.2021 om vadesøk etter elvemusling i Oldevassdraget gjennomført av NINA i juni 2021.

Søker sendte 13.10.2021 inn tilleggsopplysninger om bruk av gjennomstrømningsanlegg og produksjonsplan for den planlagte utvidelsen av settefiskanlegget.

Statsforvalteren i Trøndelag sendte 13.9.2024 inn tilleggsopplysninger om gjennomførte ungfiskundersøkelser i Oldelva i september 2024.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVEs vurdering

NVE behandler her vannuttak, reguleringer og nødvendig infrastruktur for vassdragstiltakene (inntak, dam og vannvei) fra inntak og frem til settefiskanlegget.

Konsesjonsplikten etter vannressursloven § 8 gjelder for vassdragsanlegg og tiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget. Bare hvis fordelene overstiger ulempene kan det gis konsesjon jf. vannressursloven § 25. I tillegg har vannressursloven særbestemmelser om vassdragsanlegg og vassdragstiltak i verna vassdrag jf. vannressursloven kap.5. Det er særlig bestemmelsene i vrl. § 35 som er sentrale for vurderingen av søknaden fra Olden Oppdrettsanlegg AS.

Vannressurslovens § 35 nr. 5 sier at «*Nye anlegg kan bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot*». Denne paragrafen legger ikke opp til en avveining av fordeler og ulemper av det omsøkte anlegget, men avgrenses til en vurdering av om hensynet til verneverdiene taler imot.

NVE vil først vurdere om hensynet til verneverdiene taler imot å kunne gi konsesjon til anlegget jf. vannressursloven § 35 nr. 5. Dersom hensynet til verneverdiene ikke taler imot, vil vi gå videre med en vurdering etter vannressurslovens §§ 8 og 35 nr. 8, der fordelene ved anlegget skal veies opp mot ulempene for å vurdere om det kan gis konsesjon.

Hydrologiske virkninger av tiltaket

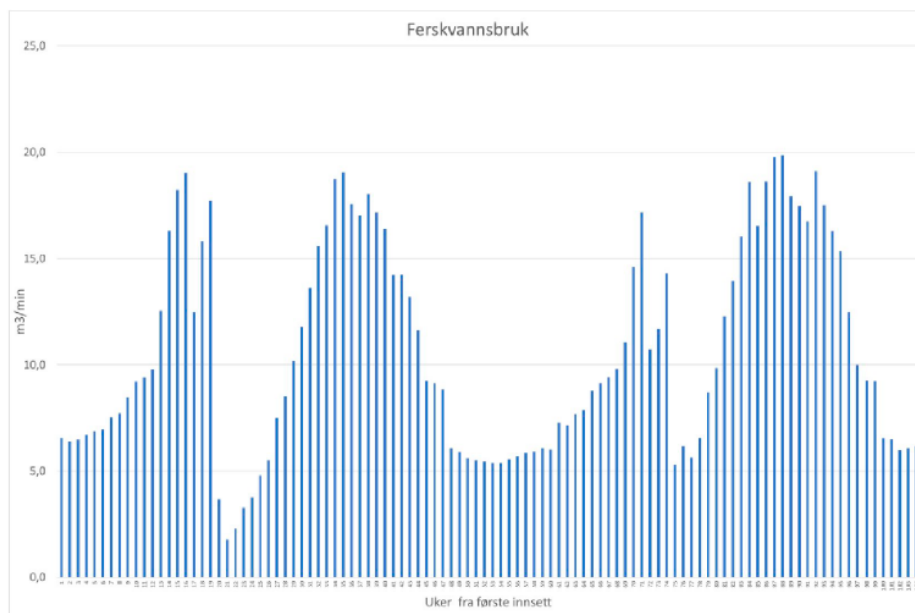
Nedbørfeltet ved inntaket til settefiskanlegget er på 21,8 km² og middelvannføring er beregnet til 1240 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 7,8 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende vår- og høstflommer. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren og sommeren. Alminnelig lavvannføring for vassdraget er beregnet til 130 l/s. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 130 l/s og 180 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 130 l/s hele året.

Det er søkt om et maksimalt vannuttak på 200 l/s (12 m³/min) med et samlet uttak over året på 6,31 mill. m³/år. Ifølge søknaden vil dette medføre at 16,1 % av årlig middelvannføring utnyttes til settefiskproduksjon. Dagens anlegg har anledning til å ta ut 8 m³/min fra Søvatnet og sammen med planlagt utvidelse vil samlet vannforbruk være ca. 20 m³/min. Vannforbruket er styrt av hvor mye settefisk som er i anlegget og varierer fra ca. 2,5 m³/min til ca. 20 m³/min. Det tas også ut ca. 1 l/s til drikkevannsforsyning fra Storvatnet.

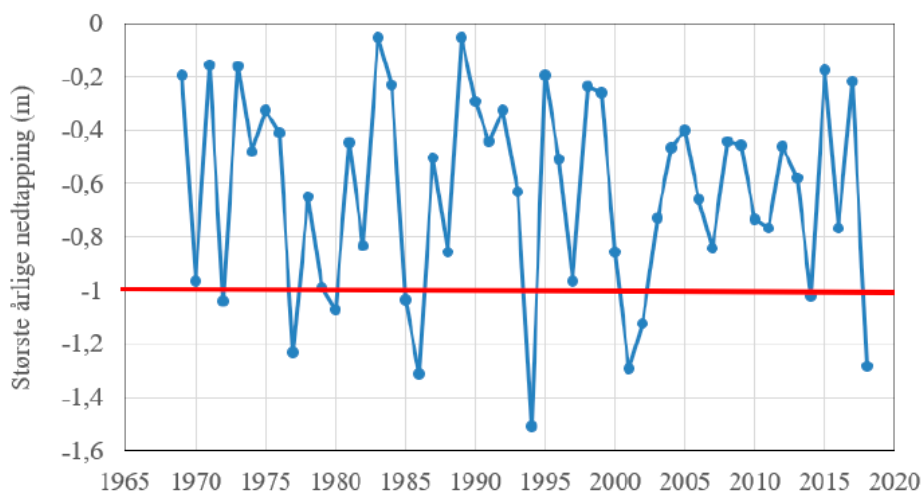
NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 2. Beregnet ferskvannsbbruk etter utvidelse for en to-års syklus.

Tiltakshaver har simulert tilsig, vannstand, tapping og avløp fra Storvatnet. Uttak av vann som er lagt til grunn i simuleringene er 200 l/s til settefiskproduksjon, 1 l/s til drikkevannsforsyning og 130 l/s i minstevannføring. Lite tilsig om sommeren gjør at magasinet tappes raskt ned i perioden juli til september. Simuleringer viser at vannstanden vil være under HRV i månedsskiftet august/september. Største nedtapping vil i perioden 1969-2018 vært 1,5 m (1994) under HRV på kote 61. I 9 av årene ville magasinet vært tappet ned mer enn 1 m under HRV. Dager med nedtappet vannstand under HRV og hvor vannføringen i vassdraget kun utgjør minstevannføring er beregnet til 69 dager i et vått år, 145 dager i et middels år (2017) og 217 dager i et tørt år (1980). Planlagt minstevannføring på 130 l/s utgjør 72 % av 5-persentil vinter (180 l/s), en reduksjon på 28 %. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen i middels og våte år. I et tørt år vil flomtoppene utebli eller reduseres betydelig.

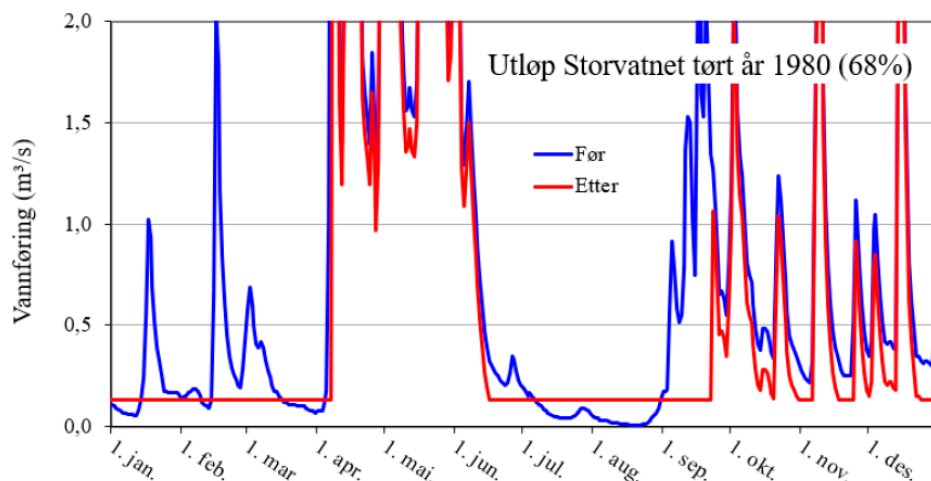
Figur 3. Figur fra søknaden som viser laveste årlige vannstand i Storvatnet med omsøkte tiltak, uttak til drikkevann og minstevannføring. Rød strek viser omsøkt LRV i magasinet.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Simuleringer viser at det vil være mindre vannføring i utløpet av Storvatnet enn ved naturlig vannføring. I tørre år vil det være vesentlig mindre vannføring enn normalt om vinteren. I perioder med lite tilsig som sommeren vil minstevannføring gi noe mer vannføring ut av Storvatnet enn ved normal tilstand.

Figur 4. Plott som viser vannføring ut av Storvatnet i et tørt år (1980) før og etter en utbygging.

Settefiskanlegget er avhengig av magasinert vann i tørre perioder. Anlegget er i dag basert på gjennomstrømming av vann. Ny produksjon er planlagt som gjennomstrømningsanlegg med økt gjenbruk av vann ved CO₂-lufting. Vannforbruket kan reduseres ved økt gjenbruk av vann og bruk av sjøvann på deler av produksjonen. Det er planlagt å regulere Storvatnet mellom LRV på kote 60 og HRV på kote 61. Beregninger viser at planlagt magasinert vann vil være tilstrekkelig for omtrent 86 dagers vannuttak til settefiskanlegget.

I høringsrunden har flere av høringspartene merknader til planlagt vannuttak og minstevannføring. Det vises til at planlagt uttak av vann og slipp av minstevannføring ikke sikrer tilstrekkelig vannføring for å opprettholde tilstrekkelig gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk. De mener også at uttak og minstevannføring må sees i sammenheng med uttak av vann fra Søvatnet hvor det ikke er tilstrekkelig slipp av minstevannføring for å ivareta forholdene for anadrom fisk. Simuleringer av vannstanden fra søknaden viser at laveste årlige vannstand med omsøkte tiltak og slipp av minstevannføring vil være under LRV i flere av simuleringsårene 1969-2018 (Figur 3).

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Hydrologisk grunnlag i søknaden baserer seg på tidligere avrenningskart i NEVINA, som nå er erstattet med avrenningskart for ny normalperiode 1991 – 2020. NVE har beregnet at bruk av ny normalperiode, for nedbørfeltet til Storvatnet, gir en normalavrenning på 50,5 l/(s*km²). Noe lavere enn 56,9 l/(s*km²) som er oppgitt i søknaden. Usikkerheten i det nye avrenningskartet er vurdert som lavere enn det forrige avrenningskartet (+/- 10%).

Med utgangspunkt i hydrologisk grunnlag til søknaden vurderer NVE at planlagt magasinkapasitet på 1,5 mill. m³ vil være knapp i langvarige tørre perioder. NVE vurderer ut fra dette at settefiskanlegget i enkelte år vil ha behov for å tappe ned vannet mer enn én meter. NVE vurderer at regulering og vannuttak fra Storvatnet vil påvirke naturlig variasjon i vannføring, og at det i store deler av året vil være mindre vannføring ut fra Storvatnet enn det er ved dagens situasjon.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Knapphet på vann og mindre vannføring i vassdraget vil forsterkes om man legger nyere avrenningskart til grunn for vurderingene.

Selskapet har i dag en tillatelse til å produsere ca. 2 mill. sjøklar settefisk og anlegget har en kombinasjon av gjennomstrømming og gjenbruk av vann. Konsesjon gitt 15.10.2012 gir selskapet en tillatelse til et uttak på inntil 8 m³/min (133 l/s). Vannforbruk er i dag på ca. 7 m³/min (117 l/s) og planlagt utvidelse av produksjonen vil gi et økt vannbehov på 12 m³/min (200 l/s). NVE mener tiltakshaver bør se på muligheten for bruk av RAS-teknologi ved eksisterende og nytt anlegg, slik at en eventuell utvidelse kan gjennomføres innenfor gjeldende konsesjon.

Naturmangfold

Rådgivende Biologer AS har sammenstilt eksisterende kunnskap innen forekomst av arter, status for rødlistearter og viktige naturtyper.

Terrestrisk miljø

Det er ikke gjort kartlegging av biologisk mangfold i forbindelse med søknaden. I naturbase er det registrert flere viktige naturtyper på land. Nyvassdalen - Hildrem naturreservat er registrert med naturtypen kystgranskog (VU) med verdi *svært viktig*. Oldsetra er registrert som naturtypen gammel fattig edellauvskog med verdien *viktig*.

Søknaden viser til at det er registrert flere sårbare og truede arter i tilknytning til vassdraget og nedbørfeltet for øvrig. Tiltakshaver vurderer at omsøkt vannuttak og regulering ikke vil påvirke terrestrisk miljø og at konsekvensen dermed blir ubetydelig.

Søk i Artskart og Naturbase den 26.1.2026 viser ingen registreringer av rødlistede arter eller viktige naturtyper ut over det som er beskrevet i søknaden. Ut ifra de opplysninger som foreligger vurderer NVE at terrestrisk miljø i liten grad blir påvirket av tiltaket.

Akvatisk miljø

I forbindelse med søknaden ble det av Norsk institutt for naturforskning (NINA) gjort fiskeundersøkelser i vassdraget høsten 2019. Oldelva, med sideelvene Nyvassdalselva, Melvasselva og Kvennvasselva og Melvatnet, er et anadromt vassdrag med gode gyte- og oppvekstområder for laks (NT) og sjøørret. Anadrom strekning er i lakseregisteret satt til 6,5 km. Undersøkelser utført av NINA viser derimot at anadrom strekning er ca. 9,7 km. Tiltakshaver vurderer det som lite sannsynlig at anadrom fisk kan passere Nilsafossen i Nyvassdalselva. Det er utført fiskebiologiske undersøkelser i vassdraget hvor bestanden av laks- og sjøørret i Oldevassdraget samlet sett er vurdert til *dårlig økologisk tilstand*. Fraføring av vann og menneskeskapt inngrep er vurdert å være en viktig årsak til lave tettheter av laks- og sjøørret. Planlagt vannuttak vil gi flere dager med lav vannføring i Nyvassdalselva og redusere vanndekt areal i oppvekstområde for anadrom fisk. Det er vurdert at tiltaket i liten grad vil påvirke vannføring i Kvennvasselva og Oldelva. Tiltakshaver vurderer derfor at tiltaket vil ha liten til ubetydelig virkning og konsekvens for anadrom fisk.

Statsforvalteren uttaler at bestandsstatus for laks er satt til *dårlig/svært dårlig* basert på gytebestandsmåloppnåelse og høstingspotensiale. De opplyser at bestanden for sjøørret ble klassifisert som *redusert* i 2013, spesielt på grunn av fysiske inngrep og lakselus. Statsforvalteren mener det ikke kan utelukkes at anadrom fisk vandrer forbi Nilsafossen enkelte år. De forholder seg likevel til at anadrom strekning stopper ved fossen. De vurderer at det planlagte tiltaket kan påvirke vannføring også i nedre deler av vassdraget ved at flomtopper uteblir deler av året. De

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

mener endret vannføring, og dermed erosjon og sedimentasjon, kan endre gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk i elva.

Tiltakshaver mener Nilsafossen utgjør et endelig vandringshinder slik at laks og sjørørret ikke vandrer opp i Storvatnet, men at det er registrert stor ørret, røye og ål i vannet. Det er planlagt regulering av Storvatnet med én meter og tiltakshaver mener dette er innenfor naturlig vannstandsvariasjon. De vurderer at lave vannstander med tørrlegging av strandsoner vil ha svært liten virkning på økosystemet i innsjøen. Utløpet av Storvatnet er i søknaden opplyst å være et viktig gyteområde for storørret i vannet. Tiltakshaver vurderer at det vil være viktig med minstevannføring som gir tilstrekkelig vanndekt areal og at fisk og ål sikres mulighet for opp- og nedvandring forbi den planlagte dammen. Statsforvalteren vurderer at dammen vil påvirke vannhastigheten og dermed gytemulighetene i utløpet av vannet. De vurderer også at redusert vannføring vil gjøre enkelte habitat utilgjengelig og endre egnetheten som gytesubstrat. Statsforvalteren mener det er mangel på kunnskap om storørreten i Storvatnet og viser derfor til naturmangfoldloven §§ 8 og 9 om kunnskapsmangel ved offentlige beslutninger og føre-var-prinsippet.

Det er registrert ål (VU) og elvemusling (VU) i Oldelva og Kvennvasselva. Elvemusling er en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Søknaden beskriver ikke dagens tilstand for bestanden av ål. Statsforvalteren uttaler at bestanden av ål historisk sett har vært vurdert som *svært god*, men at det er forventet at bestanden har gått ned i likhet med bestanden ellers i landet. Det er gjort funn av ål i Storvatnet og Statsforvalteren mener etablering av dam og fraføring av vann er tiltak som kan påvirke ålen negativt. Tiltakshaver opplyser at det vil bli tilrettelagt for opp- og nedvandring av ål forbi dammen.

Søknaden opplyser at elvemusling er funnet hovedsakelig nedenfor samløpet med Sørvassbekken og det er vurdert at elvemuslingen har klart seg bra, selv med uttak av vann til settefiskanlegget. I søknaden er det vurdert at det planlagte tiltaket vil være positivt for elvemuslingen da det i 10 % av tiden vil være minstevannføring som vil gi høyere vannføring enn ved naturlig tilstand.

Konsekvensen for elvemusling er derfor satt til *ubetydelig*. Norsk institutt for naturforskning (NINA) har gjort kartlegginger av elvemusling i Oldevassdraget hvor det er samlet inn DNA-prøver og gjennomført vadesøk. DNA-prøver viste positive signaler i Oldelva, Melvasselva, Sandtjønnelva og Tomaselva. I Kvennvasselva og Nyvassdalselva var det usikre signaler på prøvene. Under vadesøk ble det funnet individ i øvre deler av anadrom strekning i Nyvassdalselva. I Sandtjønnelva ble det ikke funnet levende individer til tross for positive signaler i DNA-prøven. Statsforvalteren mener det planlagte tiltaket vil være en del av den samlede belastningen som påvirker elvemuslingen negativt, og vil påvirke muligheten for å nå mål i handlingsplan for elvemusling.

Ut ifra informasjon i søknad, uttalelse fra Statsforvalteren, lokal kunnskap og befarung, vurderer NVE at Oldelva med sideelver og Nyvassdalselva har gode gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk og ørret. NVE vurderer at det vil være nødvendig med en vannføring i elva som sikrer tilstrekkelig vanndekt areal og bevarer gode habitater for anadrom fisk. Beregninger fra søknaden viser at det i et tørt år (1980) vil være 217 dager hvor det ikke vil være overløp i Storvatnet og hvor det kun vil gå minstevannføring i elva. NVE vurderer at tiltaket vil gi lavere vannføring i elva enn det er i dag, påvirke naturlige endringer i vannføringer og redusere flomtoppene i vassdraget. NVE mener derfor en regulering av Storvatnet og planlagt minstevannføring vil føre til en forringelse av gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk, særlig i de øvre deler av vassdraget. Vi mener også at

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

en etablering av dam og lavere vannføring vil få store negative konsekvenser for ål, elvemusling og storørret.

NVE mener tiltaket, slik det er planlagt, kan gi stor påvirkning på ål og elvemusling, fiskevandring og gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk og ørret i Storvatnet, Nyvassdalselva og Oldelva.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om regulering og vannuttak fra Storvatnet legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, tilleggsundersøkelser utført av NINA og Rådgivende Biologer AS, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 26.1.2026. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til settefiskanlegget finnes det sjørørret, laks (NT), ål (VU) og elvemusling (VU), samt rødlistede arter og truede naturtyper på land som kan bli direkte eller indirekte påvirket av tiltaket. Her nevnes Hildremsvatnet naturreservat som består av naturtypene gammel fattig edellauvskog og kystgranskog (VU). En eventuell utbygging av settefisk- og postsmoltanlegget vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4, men i konflikt med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5, særlig knyttet til påvirkning på anadrom fisk, ål og elvemusling.

NVE har også sett påvirkningen fra settefiskanlegget i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Søvatnet reguleres i dag med 1,2 meter med et vannuttak på inntil 133 l/s. Det er satt krav om slipp av minstevannføring på 30 l/s nedstrøms dammen. Det er flere private vannuttak til drikkevann fra vassdraget. Deler av vassdraget er også påvirket av landbruksaktivitet, vindkraftanlegg og fysiske inngrep i form av vandringshinder for fisk. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. NVE anser den samlede belastningen for naturmangfold som så stor at den tillegges stor vekt i konsesjonsspørsmålet. Sørvassbekken har i dag lavere vannføring som følge av vannuttak og produksjon av anadrom fisk i Sørvassbekken er dermed kraftig redusert. NVE vurderer at et vannuttak fra Storvatnet vil gi ytterligere negativ påvirkning på anadrom fisk, ål og elvemusling. NVE mener at det foreligger tilstrekkelig informasjon til å vurdere samlet belastning. Vi har derfor ikke bedt tiltakshaver om ytterligere utredninger innen tema naturmangfold.

NVE er enig i Statsforvalteren sin vurdering at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om elvemuslingen i vassdraget og storørreten i Storvatnet. Etter NVEs vurdering foreligger det likevel tilstrekkelig kunnskap om viktige verdier i vassdraget og tilstrekkelig kjennskap til virkninger tiltaket kan ha på disse. NVE mener derfor at naturmangfoldloven § 9 (*føre-var-prinsippet*) ikke skal tillegges særlig vekt i denne saken.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Verna vassdrag

Tiltaket er planlagt i Oldelva som ble varig verna av Stortinget i 1980 (Verneplan II). Det overordnede målet med vassdragsvernet er å ta vare på et utsnitt av norsk vassdragsnatur. For Oldevassdraget spesielt er det trukket fram at vassdragets elver og vann er sentrale deler i et naturskjønt landskap. Anadrom fisk, sportsfiske og friluftsliv er en viktig del av vernegrunnelaget. Tiltakshaver vurderer at vassdraget og området har *middels verdi* med hensyn til verneverdiene. De mener tiltakets virkning på naturmiljø og samfunnsinteresser blir mye mindre enn ved tilsvarende regulering til vannkraft og vurderer at verneverdiene i vassdraget i liten grad blir påvirket av det planlagte tiltaket. Statsforvalteren viser til at Rikspolitiske retningslinjer har nasjonale mål for de vernede vassdragene med mål om å unngå inngrep som reduserer verdien av landskapsbilde, naturvern (herunder vannfauna), friluftsliv og fisk.

Vannuttaket er beregnet til å utgjøre 16,1 % av middelvannføringen og det er planlagt en regulering av Storvatnet på én meter. Vannuttaket og regulering av Storvatnet vil påvirke naturlig vannstand i Storvatnet og vannføring i vassdraget nedstrøms. NVE vurderer at dette vil påvirke anadrom fisk, ål, elvemusling, storørret og virke skjemmende for landskapet og utøvelsen av friluftsliv. Redusert bestand av anadrom fisk og ørret vil igjen påvirke muligheten for sportsfiske og friluftsliv knyttet til vassdraget. NVE mener hensynet til ål og elvemusling må tillegges vekt og inngå som en del av vernegrunnelaget, selv om disse verdiene ikke ble vektlagt like sterkt på tidspunkt for vernet. Etter NVE sin vurdering vil tiltaket påvirke vassdraget så sterkt at det er i strid med formålet med vernet og de verdiene som er tilknyttet vern av Oldelva. Vi mener derfor tiltaket er i strid med vannressurslovens § 35 nr. 5 hvor nye anlegg; «... *bare tillates hvis hensynet til verneverdiene i vassdraget ikke taler imot.*»

Øvrige forhold

NVE har vurdert at tiltaket vil få store negative konsekvenser for tema naturmangfold og verna vassdrag. Vi mener at virkningene for de ovenfor nevnte tema gjør at tiltaket er i strid med vannressursloven § 35 nr. 5, og har derfor ikke vurdert tiltakets påvirkning på andre relevante tema. På bakgrunn av dette har vi derfor heller ikke vurdert fordelene med det planlagte tiltaket.

Oppsummering

Olden Oppdrettsanlegg AS planlegger vannuttak og regulering av Storvatnet til produksjon av settefisk. Anlegget har i dag tillatelse til å produsere 2 mill. smolt og det planlegges nå for å øke produksjonen til 5 mill. smolt per år. Ny produksjon vil basere seg på gjennomstrømming og gjenbruk av vann med CO₂-lufting. Planlagt gjennomsnitt og maksimalt vannuttak fra Storvatnet er inntil 12 m³/min (200 l/s). Samlet uttak over året er 6,31 mill. m³. Storvatnet er planlagt regulert med én meter mellom LRV kote 60 og HRV kote 61. Det er foreslått minstevannføring fra Storvatnet på 130 l/s.

NVE vurderer at det er svært store naturverdier i området, og at de tekniske terrenginngrepene og vannuttaket vil få store konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv, viktige verneverdier i den vernede Oldelva. Vannuttaket og regulering av Storvatnet vil påvirke naturlig vannstand i Storvatnet og vannføring i vassdraget nedstrøms. NVE vurderer at dette vil påvirke anadrom fisk, ål, elvemusling, storørret og virke skjemmende for landskapet og utøvelsen av friluftsliv. NVE vurderer at tiltaket vil påvirke verneverdiene i vassdraget negativt og dermed være i strid med vannressursloven § 35 nr. 5. Vi har derfor ikke gjort noen fordel/uleppe vurdering av tiltaket.

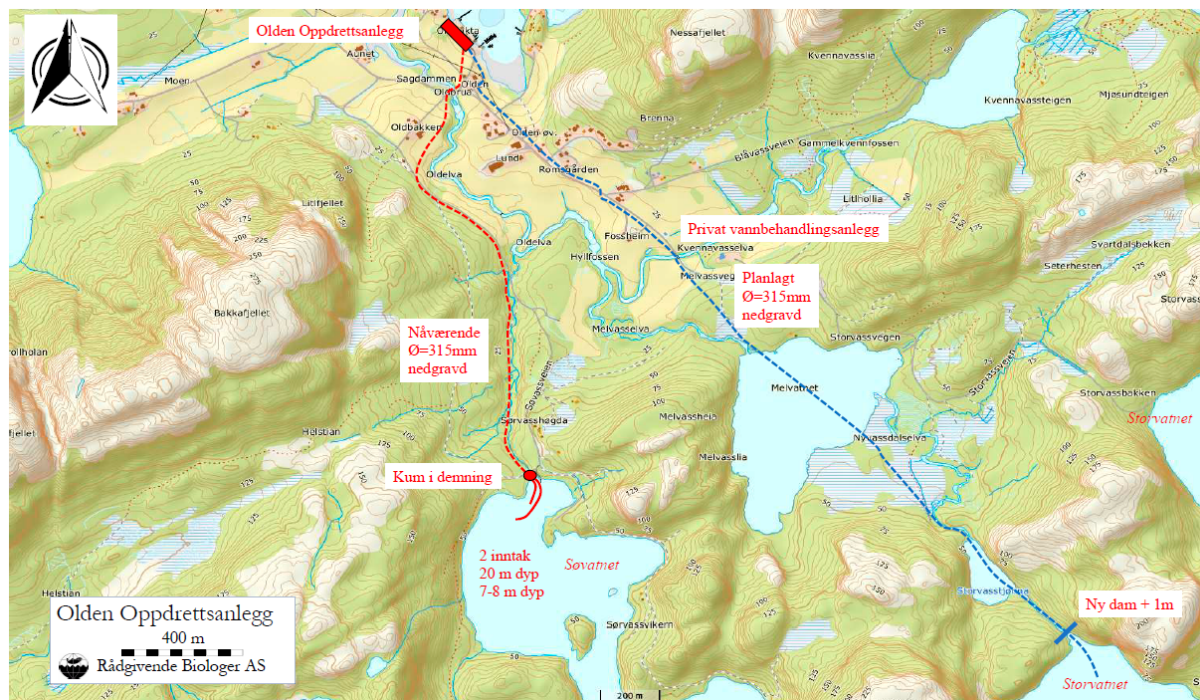
NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVEs konklusjon

Tiltaket er planlagt etablert i Oldelva som er varig verna gjennom Verneplan II for vassdrag fra 1980. Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at hensynet til verneverdiene taler imot å gi konsesjon til vannuttak og regulering av Storvatnet, jf. vannressursloven § 8 og § 35 nr. 5. Hensynet til verneverdiene er avgjørende for vårt vedtak og NVE avslår søknad om regulering og uttak av vann fra Storvatnet.

Vedlegg 1. Kart

Melvatnet

Vannledning

Traktorspor

Skogsvei

Atkost fra skogsvei

Skogsvei

Skogsvei

Skogsvei

Nyvassdalselva
100 m
Rådgivende Biologer AS

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

